

Celovit poslovni model za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih

V podjetjih je vedno bolj v ospredju potreba po sistematičnih, celovitih in dolgoročnih ukrepih, ki ohranjajo ter izboljšujejo zdravje in varnost vseh zaposlenih, ter ukrepih za prilagajanje dela spremembam, ki se pri zaposlenih pojavijo s starostjo. S tem namenom se razvija in v podjetja vpeljuje Celovit poslovni model za aktivno in zdravo staranje zaposlenih, ki bo delodajalcem iz 120 sodelujočih podjetjih iz Kohezijske regije Vzhodne Slovenije (KRVS) – v okviru projekta Polet, pomagal in jih opolnomočil pri načrtovanju, izvajanju in evalvaciji ukrepov za ravnanje s starejšimi zaposlenimi.

Konkurenčnost in blaginja Evrope v prihodnosti sta močno odvisni od njene zmožnosti izkoristiti potencialne delovne sile. Le-ta bo po projekcijah vedno starejša, saj nas bo zaradi demografskih trendov (podaljševanje življenjske dobe in zniževanje rodnosti) v prihodnosti vse manj, kot družba pa bomo vse starejši. Zaradi staranja prebivalstva se v večini držav članic Evropske unije zvišuje tudi upokojitvena starost, kar s seboj prinaša številne izzive na področju aktivnega in zdravega staranja. V podjetjih je vedno bolj v ospredju potreba po sistematičnih, celovitih in dolgoročnih ukrepih, ki ohranjajo ter izboljšujejo zdravje in varnost vseh zaposlenih ter ukrepih za prilagajanje dela spremembam, ki se pri zaposlenih pojavijo s starostjo. Z izvajanjem omenjenih ukrepov lahko dosežemo, da so zaposleni pripravljeni in sposobni delati dlje, s čimer pomembno prispevajo k medgeneracijski solidarnosti. Vlaganje v zdravje zaposlenih je torej pomembno z vidika družbene odgovornosti podjetij, hkrati pa tudi z ekonomskega vidika. Z izboljšanjem zdravja zaposlenih namreč lahko dosežemo zmanjšanje stroškov delodajalcev in zdravstvene ter pokojninske blagajne, kar posledično vpliva tudi na boljšo vzdržnost javnih financ večjo konkurenčnost gospodarstva in blaginjo prebivalcev.

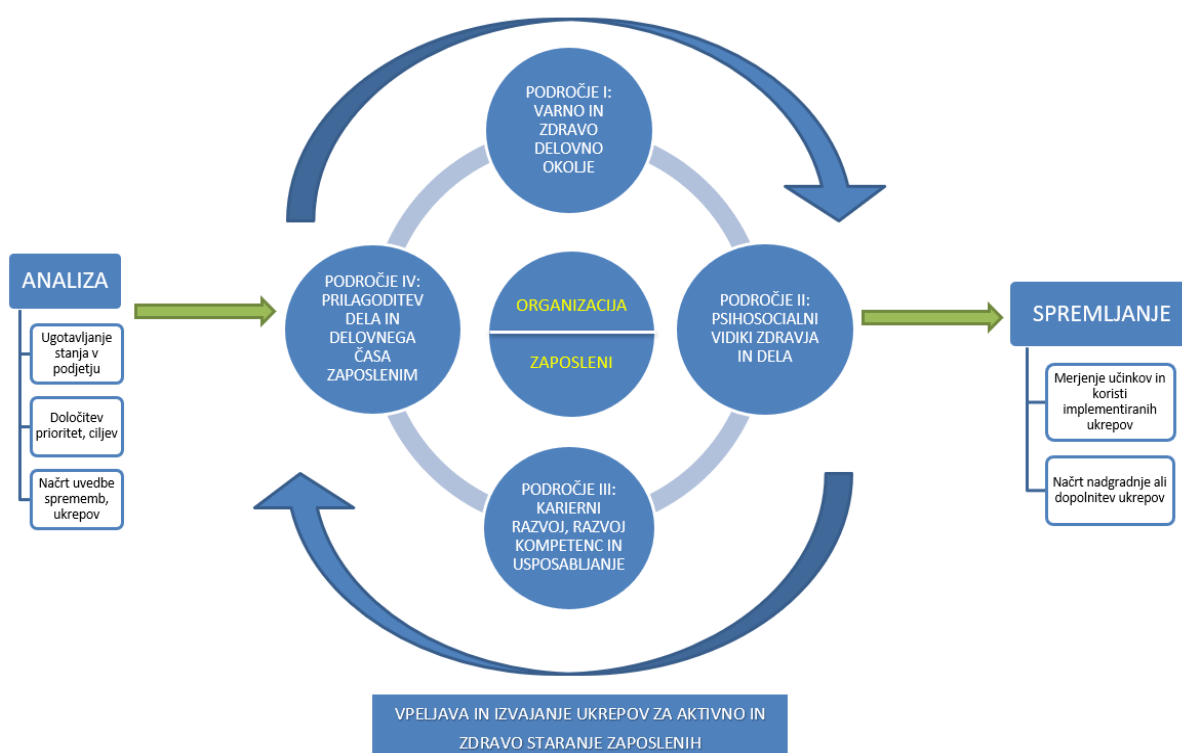
Evropska unija je prepoznala izzive in priložnosti, ki jih s seboj prinaša starajoča se delovna sila ter si v strategiji Evropa 2020 zastavila ambiciozen cilj – doseganje 75 % stopnje delovne aktivnosti moških in žensk, v starosti od 20-64 let, a v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami članicami krepko zaostajamo z doseganjem tega cilja. V državi že vrsto let beležimo eno najnižjih stopenj delovne aktivnosti starejših v EU, s čimer se uvrščamo močno pod njeno povprečje. Poleg omenjenega problema je v Sloveniji zaznati tudi visok delež bolniških odsotnosti zaposlenih, med katerimi še posebej izstopajo starejši zaposleni. Oba problema izraziteje izstopata v KRVS – tukaj je delovna aktivnost zaposlenih nižja kot v Kohezijski regiji Zahodne Slovenije (KRZS), hkrati pa je tudi odstotek odsotnosti z dela (absentizem) v tej regiji višji kot drugje v Sloveniji.

Z namenom sledenja usmeritvam EU na področju aktivnega in zdravega staranja ter reševanju zgoraj opisane problematike, bo v projektu »Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih (POLET)« razvit in v 120 podprtih podjetjih implementiran inovativen celovit poslovni model za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih, ki bo delodajalcem iz

Kohezijske regije vzhodne Slovenije (KRVS) pomagal pri načrtovanju, izvajanju in evalvaciji ukrepov za ravnanje s starejšimi zaposlenimi in za zmanjševanje odsotnosti z dela.

Pri vpeljavi modela v podjetje govorimo o treh ključnih korakih njegove vpeljave:

- 1. korak: ANALIZA
- 2. korak: VPELJAVA IN IZVAJANJE UKREPOV ZA AKTIVNO IN ZDRAVO STARANJE
- 3. korak: SPREMLJANJE

Slika 1: Celovit poslovni model za aktivno in zdravo staranje zaposlenih

Vpeljava modela v praksi pomeni implementacijo in izvajanje ukrepov na štirih ključnih področjih aktivnega in zdravega staranja:

- I. VARNO IN ZDRAVO DELOVNO OKOLJE
- II. PSIHOSOCIALNI VIDIKI ZDRAVJA IN DELA
- III. KARIERNI RAZVOJ, RAZVOJ KOMPETENC IN USPOSABLJANJE
- IV. PRILAGODITEV ORGANIZACIJE DELA IN DELOVNEGA ČASA ZAPOSLENIH

Omenjen model, ki se bo vpeljeval v tako širok nabor podjetij iz KRVS, je v slovenskem prostoru novost, in za sodelujoča podjetja lahko predstavlja prvi korak k reševanju izzivov, s katerimi se soočajo na področju aktivnega in zdravega staranja.

Področje upravljanja s starostjo zaposlenih lahko podjetje s stalno strokovno podporo ter vsemi strokovno-informativnimi gradivi in izobraževanji, ki jim bodo na voljo v času vpeljave modela, uvrsti kot stalnico v svoj program promocije zdravja ali nadgradi že obstoječe dobre prakse in programe, ki se v podjetju že vršijo. Le preventiven, celosten in proaktiven pristop do področja aktivnega in zdravega staranja na dolgi rok prinaša uspešne rezultate.

Prispevek pripravila:

Julija Peklar, univ. dipl. psih.

Izobraževalno raziskovalni inštitut Ljubljana